

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR VIDAUS TYRIMŲ SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel. (8 5) 271 8709, faks. (8 5) 271 8551, El. p. kpvts@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

TVIRTINU
Vidaus reikalų ministrė

Rita Tamašunienė
2019 m. spalio 14 d.

**VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VEIKLOS INTERREG V-A LIETUVOS IR
LENKIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMOJE
VERTINIMO APRAŠYMAS**

2019-10-14 Nr. 56VL-26
Vilnius

Vadovaudamasis Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, 8 punktu ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius (toliau – KPVTS) 2019 metų III ketvirtį atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą VRM veiklos Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos srityje.

Analizuojamas objektas – VRM dalyvavimas atliekant vadovaujančios institucijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų (toliau – 2014–2020 metų ETBT programos) Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programoje (toliau – Programa) funkcijas.

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumus, sudarančius prielaidas korupcijai pasireikšti, teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija, išanalizuoti praktinį procedūrų vykdymą ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius, prireikus pasiūlyti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti.

Programa yra 2007–2013 metų Lietuvos – Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos tęsinys. Bendrasis Programos tikslas 2014–2020 metais – skatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą pasienio regione, imantis bendrų abipus sienos veiksmų. Programa siekia prisidėti prie regiono augimo bei gyvenimo kokybės gerinimo, glaudžiai bendradarbiaujant abipus sienos Programos teritorijoje gyvenantiems žmonėms ir institucijoms.

Programa įgyvendinama 4 atskirais etapais – kvietimais. 3 kvietimai jau yra pasibaigę. 4 kvietimas paskelbtas 2019 m. birželio 10 d., baigėsi 2019 m. rugsėjo 30 d.

Kvietimas	Gautų paraiškų skaičius	Patvirtintų paraiškų skaičius	Paramos sutarčių skaičius
1-as <i>2016-03-01–2016-06-09</i>	108	29	29
2-as <i>2017-03-20–2017-05-22</i>	89	38	37
3-as <i>2018-04-03–2018-06-28</i>	81	19	19

Pagrindiniai dokumentai, kuriuose pateikta informacija apie Programos priemones, lėšų paskirstymą pagal priemones, numatyti reikalavimai potencialiems Europos Sąjungos (toliau –ES) paramos gavėjams, nustatyta projektų trukmė, ES paramos mastas, projektų atrankos tvarka, aprašytos Programos skelbimo viešai priemonės ir Europos Komisijos nustatyta informavimo apie Programos stebėsenos rezultatus tvarka, sprendimų apskundimo tvarka, yra Programos dokumentas¹, patvirtintas Europos Komisijos sprendimu, ir Programos vadovas² (kiekvienam kvietimui atskiras Programos vadovas).

Programos įgyvendinančiosios institucijos – vadovaujančioji institucija, tvirtinančioji institucija ir audito institucija, vykdančios Reglamento (ES) Nr. 1303/2013³ 125–127 straipsniuose ir Reglamento (ES) Nr. 1299/2013⁴ 23–25 straipsniuose nustatytas funkcijas; jungtinis (techninis) sekretoriatas, vykdamas Reglamento (ES) Nr. 1299/2013 23 straipsnio 2 dalyje nustatytas funkcijas; Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, koordinuojanti programų įgyvendinimą Lietuvoje.

Atžvelgiant į tai, kad Programos oficiali kalba yra anglų kalba, Programos dokumentai (pvz., paraiškos, ataskaitos, posėdžių medžiagos ir pan.), kaip to reikalauja Programos dokumentas, yra rengiami anglų kalba.

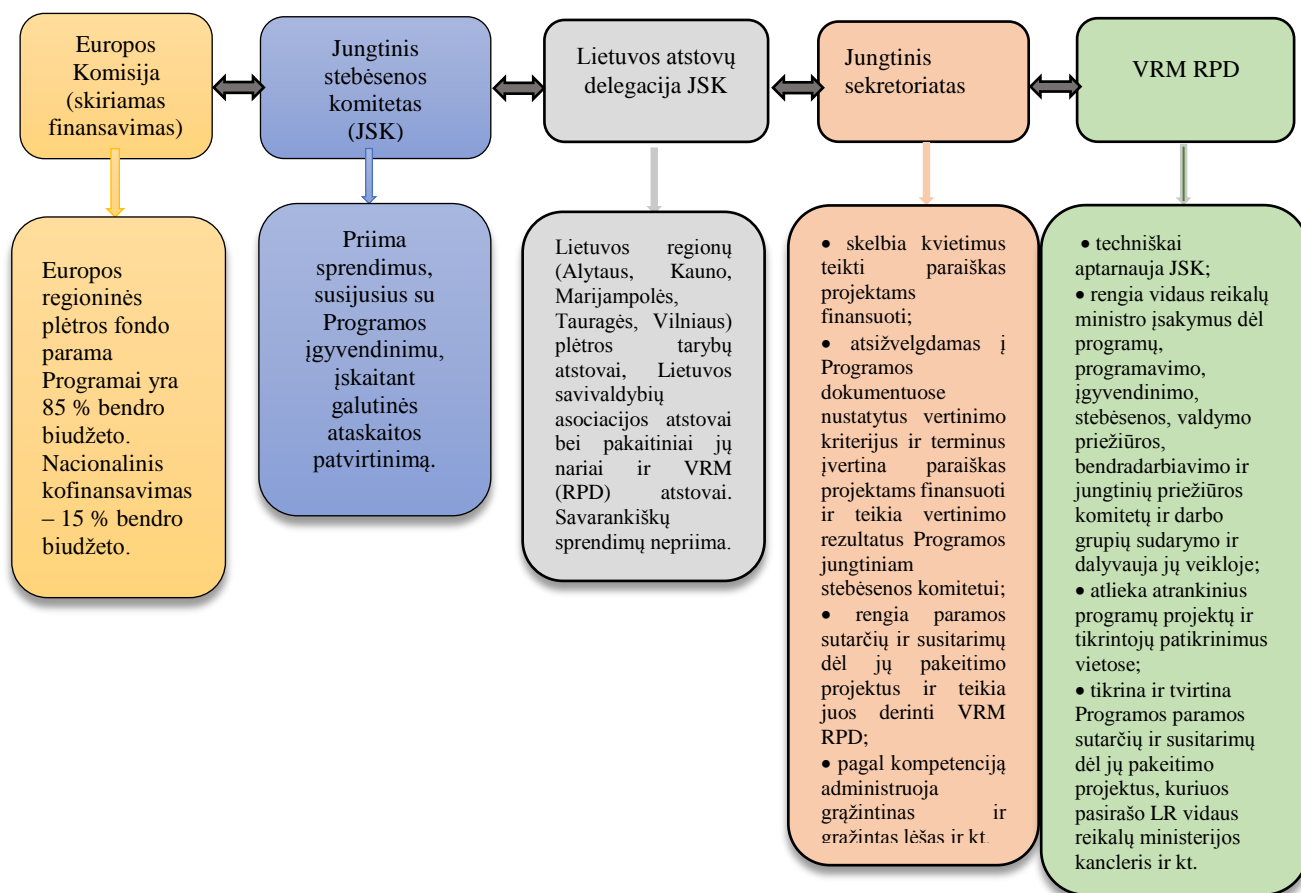
¹ Prieiga internete: <http://lietuva-polska.eu/en/documents.html>

² Prieiga internete: <http://lietuva-polska.eu/en/documents.html>

³ Prieiga internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1303>

⁴ Prieiga internete: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1299&from=LT#d1e1577-259-1>

Programoje dalyvaujančių institucijų vaidmuo:

Smulki programos įgyvendinimo schema pateikiama 1 priede.

1. ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR KORUPCJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NUSTATYMAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama užtikrinti, kad būtų tinkamai įgyvendintos 2014–2020 metų ETBT programos, 2015 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 520⁵ paskyrė VRM institucija, koordinuojančia 2014–2020 metų ETBT programų įgyvendinimą, o Programoje – vadovaujančiaja bei audito institucija.

Atitinkamai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, įgyvendindamas Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimą Nr. 520, paskirstydamas funkcijas tarp VRM administracijos padalinių, įgyvendinant 2014–2020 metų ETBT programas, 2015 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. 1V-672⁶ nustatė, kad:

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 520 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų įgyvendinimo Lietuvoje“.

⁶ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. 1V-672 „Dėl funkcijų paskirstymo tarp Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos administracijos padalinių, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programas, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- VRM Regioninės politikos departamentas (toliau – VRM RPD) koordinuotų 2014–2020 metų ETBT programų įgyvendinimą Lietuvoje ir vykdytų Programos vadovaujančios institucijos funkcijas;

- VRM Vidaus audito skyrius (toliau – VRM VAS) vykdytų Programos audito institucijos, taip pat institucijos, atliekančios Programos vidaus kontrolės aplinkos, rizikos valdymo ir kontrolės veiklos stebėsenos tenkinimo vertinimą, funkcijas;

- VRM Ekonomikos ir finansų departamentas (toliau – VRM EFD) koordinuotų 2014–2020 metų ETBT programų įgyvendinimą Lietuvoje ir vykdytų Programos vadovaujančiosios ir tvirtinančiosios institucijos funkcijas.

Šiame korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo vertinimo aprašyme pateikiamas atskirų VRM RPD, kaip subjekto, koordinuojančio 2014–2020 metų ETBT programų įgyvendinimą Lietuvoje ir vykdančio Programos vadovaujančios institucijos funkcijas, atliekamų procedūrų, kuriose, atlikus analizę ir vertinimą, nustatyti galimi korupcijos rizikos veiksniai ar pastebėti kiti antikorporciniai požūriū svarbūs aspektai, aprašymas ir įvertinimas.

Pirminei informacijai apie veiklos srities esamą situaciją gauti buvo parengtas klausimynas ir pateiktas VRM RPD darbuotojams, atsakingiems už Programos įgyvendinimą. Analizės ir vertinimo metu taip pat buvo tiesiogiai bendraujama su analizuojamą veiklą vykdančiais VRM RPD darbuotojais.

1.1. Dėl dalyvavimo komitetų veikloje.

Siekiant tinkamai įgyvendinti 2014–2020 metų ETBT programą, vidaus reikalų ministro įsakymais sudaryti:

- **2014–2020 metų ETBT programų komitetas**⁷ (toliau – **ETBT programų komitetas**), į kurio sudėtį įtraukti įvairių Lietuvos Respublikos valstybinių institucijų atstovai, o komiteto pirmininku ir jo pavaduotoju paskirti VRM RPD darbuotojai.

- **Lietuvos Respublikos delegacija Programos jungtiniame stebėsenos komitete**⁸, į kurios sudėtį įtraukti Lietuvos regionų (Alytaus, Kauno, Marijampolės, Tauragės, Vilniaus) plėtros tarybų atstovai, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai bei pakaitiniai jų nariai ir VRM atstovai.

ETBT programų komiteto ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto darbas organizuojamas vadovaujantis šių komitetų darbo reglamentais.

⁷ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. 1V-562 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų komitetų sudarymo“.

⁸ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a709a7d0bea411e5a6588fb85a3cc84b/asr>

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 1V-35 „Dėl Lietuvos Respublikos delegacijų sudėties ir atstovavimo Lietuvos Respublikai 2014–2020 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų stebėsenos komitetuose“.

Išanalizavus ETBT komiteto darbo reglamentą⁹ nustatyta, kad ETBT programų komitetas yra institucija, konsultuojanti Lietuvos Respublikos delegacijų ETBT programų stebėsenos komitetuose, tarp jų ir Lietuvos Respublikos delegaciją Programos jungtiniame stebėsenos komitete, dėl Lietuvos partnerių tinkamumo įgyvendinti ETBT programų projektus, taip pat šių projektų paraiškose numatytų įgyvendinti veiklų ir siekiamų rezultatų tikslingumo, veiklų atitiktį strateginiams planavimo dokumentams. Šiame reglamente taip pat nurodyta, kad šio komiteto narys, kai jis yra ir Lietuvos Respublikos delegacijos Programos jungtiniame stebėsenos komitete narys, ETBT programų komiteto posėdyje dalyvauja tik stebėtojo teisėmis. Pagal VRM RPD pateiktą informaciją nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2016 m. sausio mėn. iki 2019 m. birželio mėn. Programos klausimams svarstyti ir aptarti įvyko trys ETBT programų komiteto konsultaciniai posėdžiai. Visiems trims ETBT programų komiteto konsultaciniams posėdžiams pirmininkavo VRM RPD Teritorinio bendradarbiavimo programų skyriaus (toliau – TBPS) darbuotojas.

Pagal Programos jungtinio stebėsenos komiteto darbo reglamentą¹⁰, kuriame nustatyta šio komiteto sudėtis, susidedanti iš Lietuvos ir Lenkijos nacionalinės delegacijos narių (ne daugiau kaip 7) ir stebėtojų (įskaitant komiteto pirmininką / nacionalinės delegacijos vadovą), nurodyta, kad Lietuva ir Lenkija pirmininką skiria vieniems metams, o pirmininkavimas vyksta rotacijos pagrindais. Programos Jungtinio stebėsenos komiteto pirmininkas, be kitų jam priskirtų funkcijų, pasirašo posėdžių protokolus bei priimtus sprendimus rašytine tvarka ir, nesant bendro narių susitarimo, gali nuspręsti atidėti sprendimo priėmimo klausimą kitam posėdžiui arba organizuoti klausimo sprendimą rašytine tvarka.

Susipažinus su Lietuvos Respublikos delegacijos sudėtimi¹¹ Programos jungtiniame stebėsenos komitete bei laikotarpiu nuo 2016 m. sausio mėn. iki 2019 m. birželio mėn. vykusią šešių Programos jungtinio stebėsenos komiteto posėdžių protokolais¹² nustatyta, kad Programos jungtinio stebėsenos komiteto posėdžiams (2016 m. kovo 1 d., 2016 m. spalio 26–27 d., 2018 m. lapkričio 22–23 d.) pirmininkavo Lietuvos Respublikos atstovas – vidaus reikalų ministro įsakymu paskirtas VRM RPD darbuotojas, kurį atleidus vidaus reikalų ministro įsakymu¹³ Programos jungtinio stebėsenos komiteto posėdžiams pirmininkauti paskirtas kitas VRM RPD darbuotojas (VRM RPD TBPS

⁹ 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų komiteto darbo reglamentas, patvirtintas 2014–2020 Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų komiteto 2015 m. lapkričio 11 d. posėdžio protokolu Nr. 1 (su pakeitimais, patvirtintais 2016 m. balandžio 29 d. sprendimu).

¹⁰ Prieiga internete: <http://lietuva-polska.eu/uploads/Programme/Management/RoP%20JMC%20for%20website.pdf>

¹¹ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 1V-35 „Dėl Lietuvos Respublikos delegacijų sudėties ir atstovavimo Lietuvos Respublikai 2014–2020 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų stebėsenos komitetuose sudarymo“ (įsakymo pakeitimai: 2017 m. sausio 25 d. įsakymas Nr. 1V-75, 2019 sausio 17 d. įsakymas Nr. 1V-65, 2019 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. 1V-358).

¹² Prieiga internete:

<http://lietuva-polska.eu/uploads/Programme/Management/1st%20JMC%20minutes%20for%20website.pdf>

http://lietuva-polska.eu/uploads/Programme/News%20pictures/2nd%20JMC%20minutes_FINAL%20for%20website.pdf

<http://lietuva-polska.eu/uploads/events/JMC%20meetings%20/3rd%20JMC%20Interreg%20LT-PL%20minutes.pdf>

http://lietuva-polska.eu/uploads/Programme/Management/JMC%204%20minutes_for%20website.pdf

<http://lietuva-polska.eu/uploads/New%20Folder/5th%20JMC%20meeting%20minutes.pdf>

http://lietuva-polska.eu/uploads/events/JMC%20meetings%20/6_JMC_minutes_FINAL.pdf

¹³ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. 1V-358 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. sausio 19 d. įsakymo Nr. 1V-35 „Dėl Lietuvos Respublikos delegacijų sudėties ir atstovo Lietuvos Respublikai 2014–2020 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų stebėsenos komitetuose“ pakeitimo.

darbuotojas). Tai yra tas pats asmuo, kuris vidaus reikalų ministro įsakymu paskirtas vadovauti ETBT programų komiteto posėdžiams. Pažymėtina, kad tokiu būdu susidaro teisiškai ydinga ir korupciniu požiūriu rizikinga situacija, kai tas pats VRM RPD TBPS darbuotojas vienu metu paskiriamas vadovauti dviem komitetams¹⁴ – ETBT programų komitetui ir Programos jungtiniam stebėsenos komitetui, kai pastarojo priimami sprendimai gali priklausyti nuo pirmojo teikiamų išvadų ir rekomendacijų.

Atlikus ETBT programų komiteto ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto darbo reglamentų bei vidaus reikalų ministro įsakymais sudarytų šių komitetų sudėties analizę, išvelgiamas nepakankamas ETBT programų komiteto pirmininko ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto pirmininko funkcijų atskyrimo užtikrinimas. Nustatyta, kad:

1. ETBT programų komiteto darbo reglamente nėra išskirtos nuostatos, aiškiai nustatančios šio komiteto pirmininko (jo nesant – komiteto pirmininko pavaduotojo) ir narių teisinį statusą, funkcijas ir teises. Tai sudaro pagrindą manyti, kad komiteto pirmininkas, kaip ir komiteto nariai, gali teikti savo nuomonę dėl posėdžio darbotvarkėje numatytų klausimų, t. y. komisijos pirmininkas dalyvauja formuojant bendrą komisijos nuomonę dėl Lietuvos partnerių tinkamumo įgyvendinti ETBT programų projektus, taip pat šių projektų paraiškose numatytų įgyvendinti veiklų ir siekiamų rezultatų tikslingumo, kai ETBT programų komiteto narių išvados ir pasiūlymai yra teikiami Programos jungtiniam stebėsenos komitetui. Tokiu atveju preziumuojant, kad ETBT programų komiteto pirmininko ir šio komiteto narių teisės turėtų būti vienodos, darytina išvada, kad ETBT programų komiteto nariai, tarp jų ir šio komiteto pirmininkas, kai jie yra ir Lietuvos delegacijos nariai Programos jungtiniame stebėsenos komitete, ETBT programų komiteto posėdyje gali dalyvauti tik stebėtojo teisėmis¹⁵.

2. Pirmininkauti ETBT programų komitetui ir Programos jungtiniame stebėsenos komitetui ministro įsakymais paskirtas tas pats VRM RPD TBPS darbuotojas, kuris, pagal esamą teisinį reglamentavimą, dalyvauja / tvirtina¹⁶ išvadas ir pasiūlymus, į kuriuos vėliau gali atsižvelgti jo paties pirmininkaujami komitetai.

Be to, VRM RPD TBPS darbuotojas, paskirtas pirmininkauti ETBT programų komitetui ir Programos jungtiniam stebėsenos komitetui, pažymėjo, kad šių komitetų pirmininkai nedalyvauja sprendimų priėmimo procese, todėl ir jų veikla neprieštarauja viena kitai, o ETBT komitetas jokių sprendimų / išvadų dėl projektų nepriima, jis atlieka tik konsultacinio pobūdžio darbą dėl Lietuvos

¹⁴ Pažymėtina, jog remiantis rotacijos principu, kai 2019 metais Programos jungtinio stebėsenos komitetui pirmininkauja Lenkijos nacionalinės delegacijos atstovas, paskirtasis pirmininkauti posėdžiams VRM atstovas (VRM RPD TBPS darbuotojas) 2019 metais vykusiame posėdyje dalyvavo tik kaip šio komiteto narys, todėl ir komiteto pirmininko pareigų realiai jis nevykdė.

¹⁵ 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų komiteto darbo reglamento, patvirtinto 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų komiteto 2015 m. lapkričio 11 d. posėdžio protokolu Nr. 1 (su pakeitimais, patvirtintais 2016 m. balandžio 29 d. sprendimu), 13.4 papunktis.

¹⁶ VRM RPD direktoriaus 2017 m. lapkričio 6 d. pavedimas Nr. 22VL-230 „Dėl Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento darbo procedūrų vadovas 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos administravimui užtikrinti pakeitimo“ (toliau – Procedūrų vadovas), VII skyrius.

partnerių tinkamumo ir veiklų tikslingumo, tačiau, kaip nurodyta pirmiau, atliekant teisės aktų analizę nustatyta, kad dabartinis ETBT programų komiteto darbo teisinis reglamentavimas bei kitos nuostatos (Procedūrų vadovas) sukuria statuso nesuderinamumo principą, kai tas pats VRM RPD darbuotojas dalyvauja ir ETBT programų komiteto ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto veikloje. Pagal aptariamą teisinį reguliavimą toks vykdomų pareigų teisinis neapibrėžtumas neišvengiamai gali sudaryti sąlygas savaip interpretuoti komiteto pirmininkui suteiktus įgaliojimus ir netinkamai jais pasinaudoti, o tai laikytina vienu iš galimų korupcijos rizikos veiksnių.

Atsižvelgiant tai, kas išdėstyta, ir siekiant teisinio reglamentavimo tikslumo, aiškumo ir nedviprasmiškumo, siūloma:

- tikslinti ETBT programų komiteto reglamento ir Programos jungtiniame stebėsenos komitete reglamento nuostatas aiškiai nustatant komiteto pirmininko ir komiteto narių teisinį statusą, įvardijant jų konkrečias teises ir pareigas;
- tikslinti vidaus reikalų ministro įsakymais sudarytų ETBT programų komiteto ir Lietuvos Respublikos delegacijos Programos jungtiniame stebėsenos komitete atstovų sudėtį, eliminuojant to paties asmens dalyvavimą abiejų komitetų veikloje.

1.2. Dėl Lietuvos Respublikos delegacijos atstovų darbo Programos jungtiniame stebėsenos komitete

Pagal vidaus reikalų ministro įsakymą¹⁷ Lietuvos Respublikos delegaciją Programos jungtiniame stebėsenos komitete sudaro: vienas VRM atstovas / pakaitinis jo narys, penki Lietuvos regionų plėtros tarybų atstovai / pakaitiniai jų nariai ir vienas Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas / pakaitinis jo narys. Kaip nurodo Programos jungtiniame stebėsenos komiteto darbo reglamentas, VRM atstovas yra ir Lietuvos Respublikos delegacijos vadovas, kuris surenka delegacijos narių nuomones ir jas bendru pareiškimu pristato Programos jungtiniame stebėsenos komitete. Tačiau, atlikus teisės aktų analizę, nustatyta, kad nei reglamente, nei jokiame kitame teisės akte nėra reglamentuota, kaip vyksta sprendimų priėmimas tarp Lietuvos delegacijos narių.

Kaip paaikškino Lietuvos Respublikos delegacijos vadovas Programos jungtiniame stebėsenos komitete, Lietuvos Respublikos delegacijos nariai iš viešosios įstaigos Jungtinio techninio sekretoriato, Programoje atliekančio jungtinio sekretoriato funkcijas, gauna vienodą informaciją, kuri yra pristatoma ir svarstoma Programos jungtiniame stebėsenos komitete. Vėliau visi nariai, dalyvaujantys stebėsenos komitete, turi teisę išsakyti / pateikti savo nuomonę raštu, o rašytinių procedūrų metu – pateikti savo nuomonę per Lietuvos Respublikos delegacijos vadovą.

¹⁷ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a709a7d0bea411e5a6588fb85a3cc84b/asr>

Atliekant vertinimą nustatyta, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 1V-688 „Dėl regionų plėtros tarybų sudėčių patvirtinimo“ buvo patvirtinta nauja regionų plėtros tarybų sudėtis. Atsižvelgiant į tai, veiksmai dėl informacijos apie regionų plėtros tarybų atstovus, paskirtus dalyvauti Programos jungtiniame stebėsenos komitete Lietuvos delegacijos sudėtyje yra atnaujinama.

Tačiau Lietuvos Respublikos delegacijos Programos jungtiniame stebėsenos komitete nariai nurodė, jog jiems trūksta aiškumo dėl Lietuvos Respublikos delegacijos darbo šiame komitete. Įprastai išankstinė Lietuvos Respublikos delegacijos narių pozicija nėra derinama, nors narių nuomonė išklausoma, ir galutinį sprendimą priima VRM atstovas (Lietuvos Respublikos delegacijos vadovas), todėl, nesant teisinio darbo reglamentavo, jiems nėra aišku, kaip turėtų būti pateikiami Lietuvos Respublikos delegacijos narių pasiūlymai delegacijos vadovui, kaip jų pasiūlymai yra vertinami, kaip turėtų būti priimami sprendimai, jei Lietuvos Respublikos delegacijos narių nuomonės išsiskiria.

Apibendrinus atliktų teisės aktų ir Lietuvos Respublikos delegacijos narių pateiktos nuomonės analizę, darytina išvada, kad reikiamo teisinio reglamentavimo nebuvimas didina neobjektyvių vertinimų ir subjektyvių sprendimų priėmimo tikimybę.

Siekiant korupcijos atsiradimo rizikos mažinimo ar šalinimo šiame procese, siūlytina reglamentuoti Lietuvos Respublikos delegacijos narių Programos jungtiniame stebėsenos komitete darbo organizavimo tvarką, aiškiai nustatant, kaip turi būti pateikiami pasiūlymai, kaip jie vertinami, kaip priimami sprendimai tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos delegacijos narių nuomonės išsiskiria ir pan.

1.3. Dėl norminių teisės aktų teisės aktų reglamentavimo

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą nustatyta, kad VRM RPD direktorius savo pavedimais priėmė 2014–2020 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų projektų rizikos analizės ir atrankos tikrinimui vietoje atlikimo tvarkos aprašą (Tvarkos aprašas) (2016 m. rugpjūčio 16 d. pavedimas Nr. 22VL-139) ir Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento darbo procedūrų vadovą 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos administravimui užtikrinti (Procedūrų vadovas) (2017 m. lapkričio 6 d. pavedimas Nr. 22VL-230). Šių dokumentų analizės metu nustatyta, kad juose yra aprašomos ne tik VRM RPD darbuotojų, vykdančių departamentui pavestas atlikti Programos įgyvendinimo funkcijas, veikla, bet pateikiamos ir nuostatos, susijusios su kitų VRM administracijos padalinių¹⁸, VRM pavaldžių įstaigų¹⁹ ir kitų trečiųjų subjektų²⁰ veikla. Be to, nustatyta, kad nei Tvarkos aprašas, nei Procedūrų vadovas nebuvo išsiųsti VRM administracijos padaliniais, su kurių kompetencija jie yra susiję.

¹⁸ Pavyzdžiui, Procedūrų vadovo 95.2, 95.4 papunkčiai susiję su VRM EFD, VRM KPVTs kompetencija.

¹⁹ Pavyzdžiui, Tvarkos aprašo 7 punktą susiję su VšĮ Jungtinio techninio sekretoriato, Programoje atliekančio jungtinio sekretoriato funkcijas, kompetencija.

²⁰ Pavyzdžiui, Tvarkos aprašo 6 punktą susiję su Lietuvos partneriu – Lietuvos Respublikoje įregistruotu juridiniu asmeniu, kuriam skirta ES parama projektui įgyvendinti ir kuriam taikomos Reglamento (ES) Nr. 1299/2013 13 straipsnio nuostatos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, jog „<...> Teisės doktrinoje pripažįstama, kad norminiai teisės aktai – tai rašytine forma išreikšti teisėkūros subjektų sprendimai (oficialūs rašytiniai dokumentai), kuriuose yra teisės normų. Juose įtvirtinami bendro pobūdžio nurodymai tam tikrų visuomeninių santykių dalyviams, kurie orientuojami į ateitį ir numatyti taikyti daug kartų. Šie aktai adresuoti neapibrėžtam asmenų ratui arba adresuoti ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais. Jie visada abstraktūs ir apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius, toliau veikia po realizavimo individualiuose santykiuose ir konkrečių asmenų elgesyje. <...> Teisės aktų priskyrimas prie norminių teisės aktų grupės apibūdina jų taikymo apimtį ir privalomumą (norminiai teisės aktai turi visuotinio privalomumo pobūdį), <...>“ (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2003 m. kovo 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A5-63/2003).

Atsižvelgus į Vyriausiojo administracinio teismo jurisprudenciją ir įvertinus Tvarkos aprašo ir Procedūrų vadovo teisės normų turinį, teigtina, kad Tvarkos aprašo ir Procedūrų vadovo nuostatos atitinka norminio teisės akto požymius. O tai nurodo, jog tokiu atveju būtinas tokių nuostatų suderinimas su atitinkamais subjektais pagal jų kompetenciją. Tačiau, kaip minėta anksčiau, VRM RPD direktoriaus pavedimu patvirtinti Tvarkos aprašas ir Procedūrų vadovas nebuvo pateikti VRM administracijos padaliniais, su kurių kompetencija jie yra susiję. Tokiu atveju lieka neaišku, kokiu būdu su Tvarkos aprašo ir Procedūrų vadovo nuostatų vykdymu susiję subjektai galėtų sužinoti apie jiems rengiamas nustatyti pareigas ar teises.

Be to, konstatavus tai, kad Tvarkos aprašo ir Procedūrų vadovo nuostatos atitinka norminio teisės akto požymius, teigtina, kad VRM RPD direktorius, kuris yra ne įstaigos, bet VRM administracijos padalinio vadovas, kuris neturi teisės priimti norminių teisės aktų (tokia teisė jam nenustatoma nei VRM RPD direktoriaus pareigybės aprašyme²¹, nei VRM RPD nuostatuose²², nei VRM darbo reglamente²³, nei VRM nuostatuose²⁴), neturėjo teisės priimti šių dokumentų. Tokiu atveju nei Tvarkos aprašas, nei Procedūrų vadovas – dokumentai, priimti subjekto, neturinčio teisės priimti teisės aktus, negali būti vertinamai kaip teisės aktai, o tik kaip metodinė priemonė, kurioje apibendrintai pateikiama informacija, reikalinga VRM RPD darbuotojams, atliekant jiems pavestas funkcijas, o jame aprašytos kai kurių vidaus procedūrų atlikimo tvarkos, kurios nėra reglamentuotos kituose teisės aktuose, taip pat negali būti vertinamos kaip privalomos vykdyti.

Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina, kad Tvarkos aprašo ir Procedūrų vadovo dabartinė rengimo ir derinimo tvarka VRM yra nepakankama tinkamam vidaus procedūrų atlikimo

²¹ VRM RPD direktoriaus pareigybės aprašymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1V-443

²² VRM RPD nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1V-443 (prieiga internete: <https://vrm.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontaktai-1>)

²³ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. 1V-558 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“.

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. kovo 14 d. nutarimas Nr. 291 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

tvarkos ir reikalavimų nustatymui, atitinkamai ir sukčiavimo bei korupcijos apraiškų atsiradimo rizikos mažinimui.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma Tvarkos aprašą ir Procedūrų vadovą, suderinus su VRM administracijos padaliniais, su kurių kompetencija jų nuostatos yra susijusios, patvirtinti atsižvelgiant į norminių teisės aktų rengimo ir tvirtinimo tvarką.

1.4. Dėl teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo

Įstatymų leidėjas, kaip vieną iš korupcijos prevencijos priemonių²⁵, turint tikslą nustatyti teisinio reguliavimų trūkumus, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai pasireikšti, Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – KPI) nustatė teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą ir nustatė atvejus²⁶, kada teisės akto projekto rengėjas tokį vertinimą turi atlikti.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2015 m. gegužės mėn., kai VRM paskirta²⁷ institucija, koordinuojančia ETBT programų įgyvendinimą ir Programos vadovaujančiąja institucija, iki 2019 m. birželio mėn. antikorupciniam vertinimui atlikti buvo pateiktas tik vienas teisės akto projektas, tačiau kiti teisės aktų projektai, atitinkantys KPI 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, nustatančias pareigą teisės akto projekto rengėjui atlikti teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, turint tikslą nustatyti esamo ar numatomo teisinio reguliavimo trūkumus, galinčius sudaryti sąlygas pasireikšti korupcijai, taip pat pasielgti nesąžiningai, neteisingai, neskaidriai, neobjektyviai, nebuvo pateikti antikorupciniam vertinimui atlikti.

Prie tokių teisės aktų projektų, nepateiktų antikorupciniam vertinimui atlikti, priskirtini:

- 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų įgyvendinimo Lietuvoje taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintos vidaus reikalų ministro 2015 m. lapkričio 23 d. įsakymu 1V-936²⁸;

²⁵ KPI 5 straipsnio 1 dalies 3 punktą.

²⁶ KPI 8 straipsnio 1 dalis: Teisės akto projekto rengėjas atlieka teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, jeigu rengiamame teisės akte numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su: 1) valstybės ar savivaldybių turto patikėjimo teisės perleidimu, valstybės ar savivaldybių turto nuosavybės ar valdymo teisės perleidimu privatiems asmenims; 2) valstybės ar savivaldybių biudžetų pajamų ar išlaidų didinimu ar mažinimu dėl valstybės ar savivaldybių funkcijų vykdymo perdavimo valstybės ar savivaldybių įmonėms, viešosioms įstaigoms ar privatiems asmenims; 3) subsidijų, dotacijų, kompensacijų, rentų, pašalpų, premijų ir kitų išmokų mokėjimu iš valstybės ar savivaldybių biudžetų; 4) finansinės paramos teikimu, įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą; 5) prekių ar paslaugų viešaisiais pirkimais ar koncesijos suteikimu; 6) pilietybės teikimu išimties tvarka; 7) konkursų eiti asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareigas organizavimu, reputacijos, kvalifikacijos, atestacijos ir rotacijos reikalavimų asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje, nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu; 8) asmenų ar daiktų registravimu viešuose registruose; 9) vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų technologinės apsaugos priemonių nustatymu, leidyba bei technologinės apsaugos lygiui ir grupei priskirtų vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų gamyba; 10) išimtų iš apyvartos ar ribotai esančių apyvartoje daiktų gamyba, laikymu ir prekyba; 11) prekių ar paslaugų, teikiamų pagal viešąsias sutartis, teikimu; 12) produktų saugos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu; 13) licencijuojamos ūkinės komercinės veiklos ar ūkinės komercinės veiklos, kuriai vykdyti reikalingas valstybės ar savivaldybės institucijų leidimas, subjektų kvalifikacijos ir dalykinės reputacijos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu; 14) akcizais apmokestinamų prekių gamyba, saugojimu, naudojimu, įsigijimu ir prekyba; 15) teisės pažeidimų tyrimu, atsakomybės už teisės pažeidimus sąlygomis; 16) žemėtvarka, teritorijų planavimu, statyba; 17) farmacija ir medicina; 18) kitais atvejais, jeigu, teisės akto projekto rengėjo nuomone, rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali paveikti korupcijos mastą.

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 520 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų įgyvendinimo Lietuvoje“

²⁸ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/Of960ff091e111e5a6f4e928c954d72b/asr>

- 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos Teritorinio bendradarbiavimo tikslo Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos projektų išlaidų apmokėjimo ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas vidaus reikalų ministro 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymas Nr. 1V-675²⁹.

Įvertinus tai, kad nurodytų dokumentų projektai nebuvo pateikti antikorupciniam vertinimui atlikti, pažymėtinos šios antikorupcinio požiūriu rizikingos teisės aktų projekto nuostatos:

1. Taisyklių IV skyrius reglamentuoja programų pažeidimų tyrimą ir kontrolę. Taisyklių 29 punkte nurodyta, kad „<...> Lietuvos ir Lenkijos programos atveju – JTS programos pažeidimų kontrolierius, įtaręs pažeidimą ir (ar) gavęs informacijos apie įtariamą pažeidimą iš pažeidimą įtarusios institucijos, šią informaciją ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje užregistruoja elektroniniame pažeidimų žurnale <...>“. Įvertinus šią formuluotę lieka visiškai neaišku, kodėl JTS programos pažeidimų kontrolieriui suteikiama teisė informaciją apie įtariamą pažeidimą užregistruoti ne iš karto, o per 5 darbo dienas. Atsižvelgiant į tai, kad dokumentai registruojami jų buvimo įstaigos dokumentų apskaitos sistemoje įrodymui, toks dokumentų neužregistravimo fakto atidėliojimas suteikia galimybę programos pažeidimų kontrolieriui vilkinti pačios informacijos apie įtariamą pažeidimą pradėjimo procedūrą. Todėl, siekiant išvengti prielaidų galimam tyrimo procedūros vilkinimui, siūloma tikslinti nuostatą dėl informacijos apie įtariamą pažeidimą registravimo, nustatant ne vėlesnį kaip kitos darbo dienos informacijos apie pažeidimą užregistravimo terminą.

2. Taisyklių 31 punkte nustatyta, kad „<...> Lietuvos ir Lenkijos programos atveju – JTS programos pažeidimų kontrolierius įtariamo pažeidimo tyrimą turi atlikti ir parengti įtariamo pažeidimo tyrimo išvadą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pažeidimo įtarimo ir (ar) informacijos apie įtariamą pažeidimą gavimo dienos. Tais atvejais, kai dėl įtariamo pažeidimo reikia kompetentingos institucijos išvados arba reikia gauti papildomos informacijos iš projekto partnerio ir (ar) kitų institucijų ar įstaigų, arba reikalingas tyrimui būtinos informacijos vertimas, įtariamo pažeidimo tyrimo terminas gali būti pratęstas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktoriaus sprendimu, o Lietuvos ir Lenkijos programos atveju – JTS direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu, kuriame turi būti nurodytas pratęsimo terminas ir priežastys, dėl kurių įtariamo pažeidimo tyrimas pratęsiamas.“ Punkto formuluotė dėl pažeidimo tyrimo termino pratęsimo nenurodant konkretaus pratęsimo termino, suponuoja įstaigos vadovui (VRM RPD direktoriui ar JTS direktoriui) galimybę savo nuožiūra nustatyti tyrimo pratęsimo terminą, kuris gali trukti iki begalybės. Tokia situacija, kai dėl terminų neapibrėžtumo iškreipiama pati pažeidimų tyrimų procedūra ir taip sudaroma galimybė vienodose situacijose priimti skirtingus sprendimus, vertintina kaip ydinga antikorupcinio požiūriu.

²⁹ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/42bd4ec0860511e6b969d7ae07280e89/asr>

Todėl, atsižvelgiant į tai, kad teisės terminai yra nustatomi tam tikroms subjektų teisėms įgyvendinti arba pareigoms atlikti, o su jais siejamas teisių ir pareigų atsiradimas, pasikeitimas arba pasibaigimas, siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, tikslumo ir taikymo vienodumo, siūloma tikslinti Taisyklių nuostatą dėl pažeidimo tyrimo termino pratęsimo, nustatant konkretų apibrėžtą įtariamo pažeidimo tyrimo pratęsimo terminą (pvz., siūloma ne ilgiau kaip 20 darbo dienų³⁰).

Vertinant tai, kas išdėstyta, teigtina, kad ETBT programų įgyvendinimo teisinio reguliavimo skaidrumui užtikrinti būtina atlikti su šių programų, tarp jų ir Programos, įgyvendinimu susijusių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą.

II. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

1. ETBT programų komiteto darbo reglamento ir Programos jungtiniame stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatos, susijusios su šių komitetų pirmininkų ir komitetų narių teisinio statusu, jų teisėmis ir pareigomis, nėra aiškios, todėl gali būti traktuojamos ir taikomos nevienareikšmiškai.

2. Esamas teisinis reglamentavimas neužtikrina ETBT programų komiteto pirmininko ir Programos jungtiniame stebėsenos komitete pirmininko funkcijų atskyrimo, todėl to paties asmens dalyvavimas ETBT programų komiteto ir Programos jungtiniame stebėsenos komitete veikoje sukuria šio asmens vykdomų funkcijų nesuderinamumo principą.

3. Neregamentuota Lietuvos Respublikos delegacijos narių Programos jungtiniame stebėsenos komitete darbo organizavimo eiga.

4. Norminiai teisės aktai (Tvarkos aprašas ir Procedūrų vadovas) patvirtinti subjekto, neturinčio teisės atlikti šią funkciją.

5. Neužtikrinamas norminių teisės aktų, reglamentuojančių ETBT programų, tarp jų ir Programos, įgyvendinimą, projektų antikorupcinio vertinimo atlikimas.

³⁰ Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 „Dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 punktas.

III. SIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Nr.	Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1.	Pagal šiame vertinimo aprašyme pateiktas rekomendacijas patikslinti ETBT programų komiteto ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatas.	2020 m. gruodžio 1 d.	Bus aiškiai reglamentuotas ETBT programų komiteto ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto pirmininko ir narių teisinis statusas, konkrečios jų teisės ir pareigos.	Pakeisti ETBT programų komiteto darbo reglamentas ir Programos jungtinio stebėsenos komiteto darbo reglamentas.
2.	Tikslinti vidaus reikalų ministro 2015 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 1V-562 sudarytą ETBT programų komiteto sudėtį ir vidaus reikalų ministro 2016 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1V-35 sudarytą Lietuvos Respublikos delegacijos Programos jungtiniame stebėsenos komitete sudėtį.	2020 m. III ketvirtis	To paties asmens nedalyvavimas abiejų komitetų veikloje užtikrins skaidrumą teikiant išvadas ir pasiūlymus dėl Lietuvos partnerių tinkamumo įgyvendinti Programos projektus bei projektų paraiškose jų numatytų įgyvendinti veiklų ir siekiamų rezultatų tikslingumo.	Pakeistas vidaus reikalų ministro 2015 m. liepos 17 d. įsakymas Nr. 1V-562, kuriuo sudaromas ETBT programų komitetas, ir vidaus reikalų ministro 2016 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 1V-35, kuriuo nustatyta Lietuvos Respublikos delegacijos Programos jungtiniame stebėsenos komitete sudėtis.
3.	Reglamentuoti Lietuvos Respublikos delegacijos narių Programos jungtiniame stebėsenos komitete darbo organizavimo tvarką.	2020 m. III ketvirtis.	Aiškiai reglamentuota Lietuvos Respublikos delegacijos narių Programos jungtiniame stebėsenos komitete darbo organizavimo tvarka, nustatanti Lietuvos delegacijos narių pasiūlymų pateikimą, jų vertinimą ir pan.	Norminiu teisės aktu reglamentuota Lietuvos Respublikos delegacijos narių Programos jungtiniame stebėsenos komitete darbo organizavimo tvarka.
4.	Tvarkos aprašą ir Procedūrų vadovą, suderinus su VRM administracijos padaliniais, su kurių kompetencija jų nuostatos yra susijusios, patvirtinti atsižvelgiant į norminių teisės aktų	2020 m. III ketvirtis.	Tvarkos aprašas ir Procedūrų vadovas bus patvirtinti subjekto, turinčio teisę priimti tokius teisės aktus.	Tvarkos aprašas ir Procedūrų vadovas, patvirtinti vidaus reikalų ministro įsakymais.

	rengimo ir tvirtinimo tvarką.			
5.	Atlikti norminių teisės aktų, reglamentuojančių su ETBT programų įgyvendinimu susijusius klausimus, projektų antikorupcinį vertinimą.	Nuolat	Atliekant teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą, bus nustatyti jais numatomo teisinio reguliavimo trūkumai, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai pasireikšti.	

VRM KPVTS patarėja

Jurgita Zacharienė